

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 31 lipca 2017 r.

Poz. 4419

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.406.2017 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 27 lipca 2017 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXIV/181/2017 Rady Powiatu Częstochowskiego z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie obniżenia opłaty za wymianę prawa jazdy – jako sprzecznej z art. 2 i art. 7 Konstytucji RP oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 744), dalej jako „ustawa” w zw. z art. 18a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 978 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Powiatu Częstochowskiego postanowiła zmniejszyć opłatę za wymianę dokumentu prawa jazdy o kwotę 40 zł osobom, które są obowiązane ubiegać się o wydanie tego dokumentu z powodu zmian stanu faktycznego w zakresie adresu kierującego pojazdami spowodowanych zmianą nazwy ulicy wskutek zastosowania art. 6 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Jako podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały Rada wskazała m.in. przepis art. 18a ustawy o kierujących pojazdami.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 27 czerwca 2017 r.

W ocenie organu nadzoru uchwałą ta została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Istotnie, przepis art. 18a ustawy o kierujących pojazdami zawiera upoważnienie dla rady powiatu do podjęcia uchwały zmniejszającej opłatę za wydanie prawa jazdy lub zwolnienie od jej uiszczenia osób obowiązanych do ubiegania się o wydanie tego dokumentu, w przypadku gdy zmiana stanu faktycznego w zakresie adresu kierowcy wymagająca wydania nowego prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, spowodowana została zmianami administracyjnymi.

Powyższy przepis nie znajduje jednak zastosowania do przypadku wymiany prawa jazdy w sytuacji zmiany adresu kierującego pojazdami, gdy ta zmiana adresu nastąpiła w trybie i a zasadach określonych w art. 6 ustawy. Ustawodawca w art. 5 ust. 2 ustawy wyraźnie wskazał, że zmiana nazwy (w tym zmiana nazwy ulicy) dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową, a zatem nie istnieje obowiązek wymiany dokumentów zawierających adres z dotychczasową nazwą ulicy. Z powyższego wynika zatem, że przedmiotowa uchwała skierowana została do nieistniejącego adresata, bowiem nie istnieją i nie pojawią się w przyszłości osoby zobowiązane do wymiany prawa jazdy w związku ze zmianą nazwy ulicy wskutek zastosowania art. 6 ustawy. Już z tego powodu uchwała ta winna być wyeliminowana z obrotu prawnego, jako naruszająca zasadę zaufania obywateli do organów państwa (art. 2 Konstytucji RP), gdyż czytając jej treść można dojść do wniosku, że w przypadku zmiany nazwy ulicy,

w trybie i na zasadach określonych w art. 6 ustawy, istnieje obowiązek wymiany prawa jazdy, co stoi w opozycji do postanowień art. 5 ust. 2 ustawy.

Przed wszystkim jednak rada nie jest uprawniona do podjęcia uchwały, o której mowa w art. 18a ustawy o kierujących pojazdami, a to z uwagi na treść art. 5 ust. 1 ustawy. W przepisie tym ustawodawca wprowadził całkowite zwolnienie od opłat pism oraz postępowań sądowych i administracyjnych w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy. W powyższym zakresie mieści się również zwolnienie od opłat postępowań administracyjnych w sprawie wymiany prawa jazdy.

Zatem, podejmując uchwałę Nr XXIV/181/2017 Rada Powiatu Częstochowskiego uregulowała materię zawartą już w akcie wyższego rzędu, w dodatku modyfikując przepis ustawy. W orzecznictwie sądów administracyjnych utrwalone jest stanowisko, iż za niedopuszczalne uznaje się powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikację przez przepisy prawa miejscowego (por. m.in. *wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 stycznia 2003 r., sygn. II SA/Ka 1831/02; wyrok NSA z dnia 19 sierpnia 2002 r., sygn. II SA/Ka 508/02, e-CBOSA*). *Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 14 października 1999 r. (sygn. II SA/Wr 1179/98)* stwierdził, iż „uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego nie może regulować jeszcze raz tego, co zostało zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała jako istotnie naruszająca prawo jest nieważna. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono”. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wskazywał w swoim orzecznictwie, że każdy wypadek niewłaściwej realizacji upoważnienia ustawowego stanowi jednocześnie naruszenie zawartych w Konstytucji przepisów, które określają tryb i warunki wydawania aktów podustawowych (por. m.in. *wyroki TK: z dnia 5 listopada 2001 r., U 1/01, OTK 2001, nr 8, poz. 247; z dnia 30 stycznia 2006 r., SK 39/04, OTK-A 2006, nr 1, poz. 7; z dnia 22 lipca 2008 r., K 24/07, OTK-A 2008, nr 6, poz. 110*). Akt normatywny wydany z przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego nie spełnia konstytucyjnych przesłanek legalności aktu wykonawczego i jako taki jest niezgodny z art. 2 i art. 7 Konstytucji RP, ponieważ w demokratycznym państwie prawa nie może funkcjonować akt prawny o charakterze podustawowym, sprzeczny z przepisami ustawowymi przez to, że został wydany przez organ władzy wykonawczej z przekroczeniem delegacji ustawowej do jego wydania" (por. m.in. *wyrok TK z dnia 10 lipca 2001 r., P 4/00, OTK 2001, nr 5, poz. 126*).

Przepis art. 79 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym stanowi, iż uchwała organu powiatu sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jego doręczenia, w trybie określonym w art. 78. W ocenie organu nadzoru nie ulega wątpliwości, że uchwała podjęta z naruszeniem zasady demokratycznego państwa prawa narusza prawo w istotny sposób.

Mając na uwadze powyższe oraz treść art. 79 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym stwierdzenie nieważności ww. uchwały w całości było uzasadnione i konieczne.

POUCZENIE :

1. Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

2. Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak